

EAPC - Novetats en matèria de Seguretat Social

Càlcul de les pensions de les persones que han treballat a temps parcial: discriminació de la dona

04-06-2019

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea ha dictat molt recentment una sentència d'una gran rellevància, ja que es planteja si les **persones que han treballat a temps parcial** poden patir discriminació pel fet que el temps que han treballat no computa de la mateixa manera que en el cas de les persones que han treballat a jornada completa, que dona com a resultat en molts casos **pensions de quantia inferior**.

Avui, la normativa espanyola, [art. 247 i 248 del TRLGSS](#), estableix que, a l'efecte de determinar la quantia de les pensions de jubilació i d'incapacitat permanent derivada de malaltia comuna, el **nombre de dies cotitzats en els supòsits de treball a temps parcial resulta d'aplicar sobre el període d'alta amb contracte a temps parcial el coeficient de parcialitat** que correspongui a cada cas. Un cop obtinguda aquesta xifra, per determinar el percentatge a aplicar a la base reguladora de la pensió, **s'ha d'incrementar amb l'aplicació del coeficient de l'1,5**, sense que el nombre de dies resultant pugui ser superior al període d'alta a temps parcial.

Així, podem posar el següent **exemple**: una treballadora, l'any 2018, ha estat en alta en el règim general de la Seguretat Social un total de 365 dies, però el seu coeficient de parcialitat és del 40%, és a dir, ha treballat menys de mitja jornada completa. Aplicant la regla anterior, el nombre de dies que se li consideraran cotitzats per aplicar-li en el seu moment el percentatge que correspongui a la base reguladora de la seva pensió serà el següent:

- $365 \times 40\% = 146$
- $146 \times 1,5 = 219$.

Per tant, en el cas anterior, aquesta treballadora, malgrat haver estat en alta els 365 dies de l'any, quan es calculi la seva pensió de jubilació únicament se li computaran com a cotitzats **219 dies** per determinar el percentatge aplicable a la seva base reguladora. Si hagués treballat a jornada completa, el còmput hagués estat de **365 dies**.

Doncs bé, davant d'aquesta situació, el Tribunal Superior de Justícia de Castella i Lleó, en la Interlocutòria de 17 de gener de 2018, va plantejar una qüestió prejudicial al Tribunal de Justícia de la Unió Europea, que ha resolt en [Sentència de 8 de maig de 2019](#) que l'article 4, apartat 1, de la

[Directiva 79/7/CEE](#) del Consell, de 19 de desembre de 1978, sobre l'aplicació progressiva del principi d'igualtat de tracte entre homes i dones en matèries de Seguretat Social, s'ha d'interpretar en el sentit que s'oposa a una normativa d'un estat membre, com la controvertida en el litigi principal, segons la qual l'import de la pensió de jubilació en la modalitat contributiva d'un treballador a temps parcial es calcula multiplicant una base reguladora, determinada en funció dels salaris efectivament percebuts i de les cotitzacions efectivament satisfetes, per un percentatge que depèn de la durada del període de cotització - període al qual s'aplica un coeficient de parcialitat equivalent a la relació existent entre la jornada a temps parcial efectivament treballada i la jornada realitzada per un treballador a temps complet comparable i que es veu incrementat per un coeficient d'1,5-, **en la mesura que aquesta normativa perjudiqui en particular les treballadores respecte dels treballadors de sexe masculí.**

La raó fonamental d'aquesta decisió del Tribunal europeu és que aprecia l'existència d'una discriminació indirecta en la nostra normativa, ja que, encara que aparentment és neutra -ja que s'aplica per igual a dones i homes-, les dades demostren que a la pràctica **perjudica molt més les dones**. Aquesta conclusió és confirmada per les dades estadístiques que van ser aportades al Tribunal, d'acord amb les quals, en el primer trimestre del 2017, Espanya tenia 15.906.700 assalariats, dels quals 8.332.000 eren homes i 7.574.600, dones. Però el que és realment cridaner és que, en aquest mateix període, el nombre d'assalariats a temps parcial era de 2.460.200 (el 15,47% dels assalariats), dels quals 61.700 eren homes (el 7,37% dels homes assalariats) i 1.846.500, dones (el 24,38% de les dones assalariades). Aquestes dades posen en relleu que, durant aquest període, **prop del 75% dels treballadors a temps parcial eren dones.**

Així doncs, com ja va succeir amb les normes que regulaven el còmput del temps treballat a temps parcial per determinar el compliment del requisit de carència, o període mínim de cotització, que va requerir una reforma legislativa per evitar discriminacions indirectes com la que ara analitzem, [Llei 1/2014, de 28 de febrer](#), sembla que també en aquest cas la Sentència de 8 de maig de 2019 del Tribunal de Justícia de la Unió Europea **farà necessària una revisió de la nostra normativa reguladora de la determinació de la quantia de les pensions en el cas de les persones que treballen a temps parcial.**

Jorge Pérez Pérez

Doctor en dret. Delegat de la DE de la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Professor UAB.
Director del Postgrau en Ocupació